

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Felelős szerkesztő: NYÍRI GÉZA.

Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre	4 kor. — fl.
Fél évre	2 " — "
Községeknek	1 " 24 "
Egyes szám ára 10 fillér.	

Hirdetési díjak:

Négy hasábos petit sorért 20 fillér. Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tétetnek.
„Nyíltér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér.
Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Teleki K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános tudósító VII. Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában: A. Oppelich, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz.
Felelős szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—2 óra közt.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Jézus születésének ünnepe.

Debreczen, decz. 24.

A távoli múlt idők kódéből fénylő világosság gyanánt lobog föl a nagy, annak a szent éjszakának a tüze, melyen 1901 esztendővel ezelőtt a világ-megváltó Jézus született.

Sötét, kietlen homály ült addig az emberek szíve, lelke fölött s melységes sötétség borongott az emberiség értelmi világa fölött is. A századok mélyén csak egy-egy prófétának, Isten egy-egy kiválasztott emberének szava zendült bele a sötét éjszakába, a puszták kietlenébe, de az a századonként ha egyszer fölzendülő hang bizony-bizony belehalt a bántó némaságba.

Akkor még nem tudott az ember örülni. Az ember a maga kedélyének zománczát csak a Krisztus születése utáni időben vette föl magára.

Nézd meg a keresztyénségen kívüli más vallásokat, — akár a zsidót is, hol arra a keresztyén környezet nem hatott finomítólag, csiszolólag, — találsz-e bennök a meleg kedélynek, a vidám jókedvnek nyomára, hangzik-e bennök annak az örömnak a hangja, mely mert sirni tud a sírókkal, épen azért szent örömmel tud örülni az örvendezőkkel is, mely örül a háboruságok ölén, mert hiszi, hogy megváltatik azoktól s leszen nekie az örök örömnak otthonában, a vidám reménység által előrelátott mennyei hajlékban soha el nem muló drága boldogsága?

Pedig olyan igen nagy szüksége van az embernek arra, hogy olykor-olykor örüljön is egy kicsit!

Oly nehéz sok emberre nézve az élet s a nyomorúságok árvizeiben taposván oly igen közel állunk gyakran a végképen való elmerüléshez!

Jó hát a nagy Isten, ha gondoskodott arról, hogy áldás szálljon alá az égből, mely fölemelje az emberi lelkeket, mely vidámság

sugarait lopjon be a szívek rejtekébe, mely eszébe jusson az embernek, hogy mi nem gépek vagyunk pusztán, örök zakatolásra, örök ugyanazonosságban való forgásra kárhoztatott, élettelen, lélektelen gépek, hanem Isten képére és hasonlatosságára teremtett emberek vagyunk, kikben erő a lélek, hatalom a szellem s drága tulajdon a meleg, az örülni tudó kedély.

És ime, ma örvendezik a keresztyén világ; örvendezik ma, „Krisztus Urunknak áldott születésén!”

Lázas örömmel, édes sejtellemmel, boldog reménységgel várta ennek a szent napnak az estélyét a gyermekvilág; ragyogó szemekkel, örömtől dobogó kebelrel nézte karácsonyfája gyertyáinak csillogó ragyogását. Örült hát ennek a napnak a gyermek.

Meleg örömmel, szerető szívvvel nézték a szülők, a karácsonyi Jézus ajándékai elé vágyózó érzelmekkel néző gyermekeiknek boldog érdeklődését s a meleg otthonban, míg kívülről zordon a tenyészet, olyan igaz, olyan élő boldogság lakozott, olyan tiszta öröm melege derengett ennek a nagy napnak boldog estélyén. Örültek hát e nap jövetelének a felnőttek is.

És a vének, kiknek éjszakára kezd hajlani életöknek napja; kik épen azért a hit szemeivel szeretnek már a jövőndöbe nézni; kik Jézusban ama mennyei boldog hajlékok Urát és Istenét látják, hová őket már minden órában áthivathatja Istennek szent szava: a vének ma, látván a földre szállott Jézust, a jövedele által okozott örömet, örvendő megnyugvással sóhajtják a bibliai vén Simeonnal: „Mostan immár, Uram, bocsásd el a te szolgádat békével, mert látták az én szemeim a te Idvezítőtöt!”

Gyermek, felnőtt és vén, mindenki örvendezik hát Krisztus Urunk áldott születésének.

Legyen is öröm e földön! Legyen is áldott Istennek ama fölkejtje, ki elvéve

tőlünk a bánatot s az öröm virágait plántálta be az ő hiveinek szívébe!

Csiky Lajos.

Karácsony.

Debreczen, decz. 24.

A szent hajdankor bölcséinek, kik jövének, hogy a világ megváltójának születéséről bizonyosságot tegyenek, csillag mutatta, hol született meg az, a ki üdvössége lőn a világnak.

Angyalok hirdették a nagy örömet a pásztoroknak s szent zsoltosma áhitatos dallamai tették hangossá a csendes éj némaságát.

Nagy öröme lett az egész emberiségnek! A mit a próféták előre megjósoltak, beteljesedett s a kis Betlehem bölcsője lett az emberi nemzet megváltójának s a népszámlálás céljából egybegyűlt zsidóság a Dávid nemzetségből, leborult a jászol-bölcső mellett s tisztességet tőn az előtt, a ki csak isteni parancsot hozott a világra: a szeretet parancsát.

Ez a világesemény két részre osztá az emberiség történetét s a rettegett és bosszúálló Jehova egyszerre a szeretet, kegyelem és irgalom istenévé lett, ki előtt nincs személyválogatás, ur és szegény egyforma s azóta egyetemes szeretet öleli át a világot, az igaz Istennek szeretete,

Ez a felmagasztaló és az egész emberiség boldogságát képző hit milliók szívében kelti fel ma is a boldog meglegedés öröm érzelmét; a legfásultabb kebelben is, mint a hamu alatt lappangó tűz, úgy kél lángra az emberszeretet ezer és ezer módon megnyilatkozó nemes érzéime.

A nagy embercsalád millióinak házában, — a fényes palotában úgy, mint az egyszerű kunyhóban, — felgyul az egymás iránt érzett szeretet fényes világossága s a jótékonyság angyala mindenüvé beszáll, hogy

helyet csináljon a nagy Isten-embernek, ki lőn idvessége mindnyájunknak.

Ha látom a gyermekarcok boldogságát, „hitemet nem félttem a kora hervadástól”, mert ha 1901 év előtt olyan nagy volt az öröm az „Ő” jöttének, nem kisebb az ma sem.

A világtörténet csodálatos eseményei, azok a nagy tanulságok, miket azokból merített és merit folyton az emberiség, arra tanítanak engem, hogy a napkeleti bölcsék példáját kövessem s boruljak le e nagy napon én is a ma született Jézus bölcsője előtt s adjak hálát a világ alkotójának, ki szent fiát küldé értünk, hogy megváltónk lennénkünk.

Ne fitogtasd azért, parányi ember, e napon tudásod nagyságát, ne akard kitörölni milliók szívéből a fenséges és megnyugtató hitet, mert magad maradsz magadnak a bálványá s küzdelmes munkádban nem találsz egy biztos pontot, melyet soha sem adhat meg a folyton változó tudomány úgy, mint az emberiség Megváltójába vetett hit és az a szeretet, mely minden jónak, szépnek és nemesnek a kútfeje.

Ha e napon igazán ünnepelni akarsz, tedd a jót, munkáld a nemest és szépet, akkor hozzád is betér a Megváltó örök szeretete.

Hitemmel átölelem az Isten-ember örök glóriában fénylő dicső alakját s gondolatban leborulok jászolbölcsője előtt s önkénytelenül imára nyílnak ajkaim s elismerve nyomorult emberi voltomat s esendő bűnösségemet, nem keresem, mi voltam? mi leszek? hanem remélek és hiszek; amennyire tölem telik: teszem a jót, nem a dicsőségért, a hírért, hanem a jóért magáért és így remélem, hogy a Megváltó én hozzám is eljön, engemet is megvált s bajom között megvigasztal. Megnyugszom a sorsban! „A hit, a bocsánat szép angyalával kötök frigyot” s mindig hittel, reménynyel várom jöttötöt, édes megváltó Jézusom!

K. L.

TÁRCZA.

Karácsonyi versek.

I.

Karácsonyfa.

Palotában csillog minden,
Mí homályt vet, semmi nincsen.
Ragyog a fa, ráaggatva
Arany díó, aranyalma...
Vigan szól a kis fiúcska:
— Ugy-e, ezt mind apa hozta?

Roskadó házban, bus homályban
Olyan fájjó keserv, gyász van.
Családfő nincs és az anya,
Mit fia mond, ugy hallgatja:
— Óh, mi szép e karácsonyfa,
Ugy-e a Jézuska hozta?

II.

Karácsonyeste.

Ugy sietnek hálára, imára!
A feloldást mind, mind bizva várja.
Még nem késő, az üdv még nincs veszve...
Igaz, hisz ma van karácsonyeste.

S másnap? kezdődik az érdek hareza,
Hogy bosszuját kitálthesse rajta,
Egyik siet, a másikra leste...
Igaz, hisz ma — nincs karácsonyeste.

Gál Zoltán.

Karácsonyi história.

Karácsony este. Az utcákon sivit a hideg szél s felkapja a földről a hetek óta ott levő havat. A fák tar ágai meghajladoznak és zugva szórják le magukról a fagyai készülő deres zúmarát. Az emberek szaladnak, mindenki arcza elé teszi kezét.

Ilyenkor olyan sajátságos képe van a városnak. A szertefutkosó alakok festői zürzavart mutatnak. Egybegyűl e napon a társadalom minden osztálya, nincs gőg, ledöntvük a rang hiu uralmának korlátai. Az ember ma ember; ha nem is hatja át szívét a könyörületes, a szent kegyelet, ha nem is dobog mindnek a szíve háláérzettől, de a nap jelentőségének tudata csak hat a kedélyre.

Az idő mindinkább közeledik az este felé. Felgyulnak az üzletek gázlámpái s a csillárok ragyogó fényében százszorososan visszatükrözve táru a nézők elé a kirakatok kincse. Oh, hány lángoló színekben tüstet fel. Sanyi kiállja hangosan:

Az érdek harcza megszűnt: ma este nyugszik a sivár önzés. Nézd gazdag s szegény arczán az üdvadó lelki örömet, nézd, mind siet mindegyik, hogy áldozzon e nap magasztos emlékének. Imáik ma egybeolvadnak s a szeretet jegyében szállanak az ég felé.

Kis földszintes házában ragyognak az utcára

nyíló ablakok. A karácsonyfa fénye kihat az utcára. A fa mellett egy férfi sűrű-forog; czukrot, színes gyertyákat, cscesbecéseket szed elő a ládikából s aggódó figyelemmel aggatja a fiúcska hegyes ágaira. Mikor kész van vele, olyan jólesően néz rajta végig. Azután bekialt a szomszéd szobába:

— Gyerekek, kész a karácsonyfa!

Édes visongás, viczkádozás támadt erre a szóra. Négy kis angyalfej tűnik elé az ajtó mögül s elébb félénken néznek a karácsonyfára. A lelkükben titkon élő mesevilág káprázata tárul eléjük s a karácsonyfa csillogó fényétől dörzsölik a szemüket, mintha az egész csak álomnak tűnnék fel előttük.

Azután bátrabbak lesznek, közelebb mennek a fához, megbámulják a sok apró ajándékot. A két nagyobbik, Sanyi meg Böske már olvasni is tudnak és hangosan olvasgatják a cscesbecéseken levő neveket, melyeket a mögöttük álló gyertya lángoló színekben tüstet fel. Sanyi kiállja hangosan:

— Ez az enyém, az meg a tied. Az óra a Pistáé, a kis baba meg a Rózsikáé.

Minden szavát örömujjongás követi. Az apa meg nézi őket boldogan, csendes lelki meglepedéssel.

A karácsonyfa ágai letarolva, a gyermekek arczán a kielégített kívánságok érzete, kacsoikban szorongatják az ajándékokat s kipirult arczczal nézegetik a gyertyácskák kialvó lángjait. Egyik

a másik után; már csak három ég, pislog. Óh, miért is nem égnek örökké, mért nincs mindig karácsony? Már az utolsó is végén jár, már a gyenge faágat kezdi égetni. Az apa el akarja oltani, de a gyermekek nem engedik. Csak néznek merően a gyenge lángba. Utoljára az is utolsó lobbót vet s a lámpa fényén kívül mi sem ad világot.

A gyermekek megint megdörzsölik szemüket, aztán odabujnak apjuk mellé. A két kicsi térdeire kapaszkodik, a másik kettő meg kis zsámolyokra telepedik.

A kis Rózszi apja bajuszát rángatja, a másik a térdén lovagol. Csak Pista néz komolyan apjára azokkal a méla tűző, nagy szemével. Sanyi meg sug valamit mindegyiknek a fülébe, mire örvendő kunczogás a felelet. Megszóial a Sanyi:

— Apa tessék nekünk mesélni. Valami szépet, valami olyat, a mi megtörtént, a mi igaz. Ugy-e tetszik mesélni?

Olyan kéro arczczal, olyan esdő pillantásokkal néznek az apjukra, hogy az nem állhat ellen nekik. Fejét tenyerébe hajtja, mintha gondolkodnék azon, hogy mit meséljen. Aztán felkapja a fejét s beszélni kezd.

— Hát, gyerekek most igaz történetet fogok mesélni

Nem tűzokádó sárkányokról, sem vasorrú boszorkányokról, még csak tündérek sem lesznek a mesében. Pedig ugy-e, ti is jobban szeretnétek

A színház.

Debreczen, decz. 24.

A légfűtés bevállik. K. meleg van a színházban. A diákhegy és karzat publikumán kívül mindenki ledobja felöltőjét, belépőjét, boáját.

A darab, mit szavalnak, vagy zengenek a teátristák, jó vagy rossz. Sok emberre nézve ez mindegy. Például jó Kutasi bátyánk egyként s unnysozik minden este ott elől a negyedik sorban. Az öreg Pallay (áldja meg az Isten baláporában is, be jó ember volt) meg eltűnt a stereotip alakok sorából. A referensek témája sokkal érdekesebb, mint Brieux egyik-másik passusa. A páholyokban élénk csevegés folyik s közöttük vígan tart a látcsövek háboruja.

A másodemelet harmadik páholya most is a Komlóssé. A jobb oldalon. Ide irányul legtöbb gukker — üteg.

Ámbár utóbb nem igen. Sokat játszatják a kis divát. San-Toy, Modell, Svihákok, Pillangó. Csupa siker, csupa bódítás. A színpadon rajongó serege tüzzel dobálja a bókákat, harangozás után meg vörösre veri a tenyerét.

No, szép foglalkozás a primadonnáé. Neki mindenki ad valamit: tapost, virágot, babért, vagy jó kritikát.

Sokan azt mondják: Különböznél mért nem?

Ah, tisztelt uraim, nem ismerik önök az ő világát. Reggel kilenczkor — tízkor próba; tart délig, egyig. Az ebédre is kell valamike idő. Kettőkor aztán van látogatója. Pardon, vannak! Öten—hatan vagyunk mindig együtt. Beszélünk igazat — költöttet, komolyat, vigat, legtöbb szöbolondságot, de mindig finoman. Csak finoman. Másképp meg sem hallgatna az aranyos, aki pedig ilyenkor egyformán kedves mindenkinek.

No hát, együtt vagyunk háromig. Akkor kopogtatás nélkül vágtat be az öreg Znojemszky. Megindulunk s megindul a zongorázva tanulás. Megindul különben a szívünk is, mikor látjuk, hogy ennek az édes szubrettnak tanulni, fáradni kell késő öt óráig.

Denique, este van. Legalább szezonunk szerint. Este. De nyugalomban nincs kiki, mert például a primadonnának már lázban égnek ilytájt. Itt vannak a kosztümért, a szerepet is át kell futni, oz-onnázni. Hat óra.

Aztán színházba menetel, öltözködés, igaztottság, csemetetés, függöny és — taps. Minde- nekfelett taps. Ebből a legtöbb!

Nos, kérem, marad-e ideje ilyenkor valakinek a hírtre? Óh, nem.

Azt kérdezik önök, hogy hát este, tizenegy után, a pezsgős, forró időben?

Kisgál.

HÍREK.

Előfizetési felhívás!

Lapunk a jövő év kezdetével immár a 60-ik évfolyamába lép.

A legnagyobb anyagi áldozattal tartjuk fenn Magyarországon ezen legrégebbi lapját, hogy az utókor számára megmaradjon.

Az 1902. évben havonta egyszer jelenik meg, de a szükséghez képest többször is.

Előfizetési ár

a múlt évi előfizetőinknek ... 3 korona,
vidéki előfizetőinknek ... 4 „
közsegeknek ... 2 „

Debreczen, 1901 decz. 24.

A Debreczen-Nagyvárad Értesítő
kiadóhivatala.

KARÁCSONY.

Milyen furcsa ellentétek vannak az életben. A nyáron olyan sok embert hallottam unalomról, bágyadságról beszélni és most, mikor az egész táj kietlen, mikor az enyészet mindenkinek lelkére nehéz teherként ül, ime az emberek lelkében örömméret kél. Öröm, mert eljött a megváltás napja, a szeretet napja, mikor mindenki egy az Ur iránt érzett hálában.

Karácsony! Milyen szent, milyen magasztos ez ünnep régtől fogva. A mennyire a keresztény mütosz részletei mutatják, e nap örökidők óta a közös szeretetét. E napon megszűnik az érdek harca, e napon nem hangzik az önzés durva zaja. Nyugalom, béke ül a szívben, a lélek gyönyörűséggel telik meg. Az óriási arány, melyben a föld összes keresztény népei résztvesznek e nagy ünnepben, felemelőleg hat a kedélyre.

Gondoljuk meg a dolgot. A holnapi napon nyolczszázmillió ember lelkében ugyanazon érzet kel. Itt az ősi civilizáció világában, amott a Tigris partján, az áthatolhatatlanok hitt erdőségeken túl, az amerikai prérik vad bozóttjai között minden ember ugyanazon érzetet zárja szívébe.

Talán, ha akkora hatalmas tényezők nélkül jönne el évenként a karácsony napja, akkor talán nem is volna ily óriási hatása. De a tudat, hogy ma az emberek megszámlálhatatlan serege egy eszmének, egy örömméretnek hódol, mindenkinek lelkében áhi atot csepegtet. Ez ünnep ünneplésben nincs magára hagyva az ember; felebarátainak százmilliói ugyanezt teendit, mit ő.

És mit ünnepelek? Talán azt, hogy a mai napon született meg évezredekkel ezelőtt a földi világ megváltója? Talán azt, hogy a leg hatalmasabb vallásalapító, vallásreformátor látott világot e napon a betlehemi jászolban?

Nem! a mai napon az eszmé, az eszme diadalát ünnepelek. Az eszmét, mely szeretettől sugárzó fényével világosságot vetett a földre. Fényt, mely máig is lángol s nem fog kialudni. Mint lobogó tűzkéve csapta szerte lángját az eszme; s lángjával nem gyújtott, de enyhét adott, nem zavart fel eredenő vagy erdeti indulatokat, hanem a kedélyeket csillapított. Az eszme fenségének mindenki hódol!

Üdvözlégy karácsony, szeretet ünnepe.

— **Főispánváltás.** A „Budapesti Közlöny” keddi száma hozta a régóta pertraktált hírt, hogy Ő Felsége *Degenfeld-Schaumburg József* grófot, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánját ez állásából saját kérelmére felmentette s helyére bizáki *Puky Gyulát*, a debreczeni ítélőtábla nyugalmazott elnökét nevezte ki. Az új főispánt, kit jeles képességeiről az egész város ismer, bizalommal fogadják az egész megye közönsége.

— **Az új főispán.** Puky Gyula, Debreczen és Hajdúvármegye új főispánja még a héten Debreczenbe érkezik s elfoglalja állását. A főispán családja csak később, hónapok múlva jön Debreczenbe. Az új főispán instellációja december 28-án lesz.

— **Városatyaválasztás.** Szerdán folytatja a három megüresedett helyre történő városatyaválasztások. A Kossuth-utcán Dr. Varga Lajos függetlenségi győzött Dr. Sárvary Lőrincz kormánypártival szemben, a Piac-utcán K. Tóth Sámuel függetlenségi Materny Lajos szabadelvűvel szemben. Legnagyobb volt az érdeklődés a Varga-utcán, hol a szabadelvű gróf Degenfeld győzött 27 szótöbbséggel Sámuel függetlenségi és Nagy Sándor, meg Dr. Derekassy István kormánypártiakkal szemben. Most aztán lohadt egy kissé a köztevékenység, tartogatták dandárját a megyebizottsági tagok választására.

— **A karácsonyi kiállítás látogatottsága.** Ipa: osaink kiállítását, melyet az „Iparos Otthon” Simonffy-utca 1. szám alatti díszterében rendeztek, naponként szép számmal látgatja a közönség, úgy hogy idáig már, bár a kiállítás csak vasárnap óta van nyitva, több, mint 2000 látogatója volt. A nem nagy, de iparosaink határozott haladását tanúsító kiállítás a támogatást és érdeklődést meg is érdemli. Mi úgy tartjuk, hogy e kiállítást minden debreczeni embernek meg kell néznie, mert csak így remélhetjük, hogy iparosaink nem veszítik el a kedvüket a további haladáshoz. A napokban Tóth Kálmán ipartestületi elnök vezetéke alatt a kereskedelmi- és iparkamara vidéki tanácsosai, a kik a kamara területét alkotó 7 megyéből jöttek össze kamarai elnök választásra — megsejmeltek a kiállítást s gyönyörködve nézegették iparosaink produktumait. A kiállítás e hó 24-én záródik be, a megvett tárgyak már 24-én reggel elszállíthatók lesznek. A kiállítás bezárásakor tárgysorsajáték lesz a kiállítás rendezőse által megvásárlandó kiállított tárgyakra vonatkozólag s a kiállítás bármely nap meglátogatta s a belépőjé. y szelvényét megtartotta, azzal mint sorsjeggyel vehet részt a sorsjátékon. A belépőjegy ára 20 fillér, gyermekeknek 10 fillér.

— **Dalestély.** A Petőfi-dalkör f. hó 28-án este a Bika szálloda dísztermében dalestélyt rendez. Ez alkalomra a dalkör válogatott műsorral fog fellépni, mely a legszebb népdalokból áll. Nem első, hogy a Petőfi dalkör az általa rendezett dalestélyt a legsikerültebb mulatságok egyikevé emeli, úgy, hogy aki e mulatságon részt vesz, a legszebb emlékekkel gondol vissza a Petőfi dalkör által rendezett dalestélyre.

— **Az ipar- és kereskedelmi csarnok jelentése.** A debreczeni kereskedelmi- és ipar-

kamara elnökségét szerdán választották meg nagy érdeklődés mellett a kereskedelmi- és iparkamara tanácsosai. A tanácsosok csaknem teljes számmal megjelentek a városban a könyvtárszobájában, ahol Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány elnöklése alatt folyt le a választás. Először egyhangulag, lelkesedéssel és közfelkiáltással Szabó Kálmán, a keresk. és iparkamara eddigi érdemes elnökét választották meg. Alelnökké Mayer Emil, gözmalmi igazgató, az iparosok részéről pedig szintén egyhangulag Serli Edét választották meg. A választás után a kamara új elnöksége és tanácsosai együtt vonultak át a debreczeni ipartestület karácsonyi kiállításának megtekintésére.

— **Tízezer korona a lelenczháznak.** A debreczeni lelenczházal kapcsolatban gyermekvédelő egyesület megkereste a debreczeni és székelykerékpártár igazgatóságát, hogy a takarékpénztár ötven éves jubileuma alkalmából egy szeretetbáz céljaira tett tízezer koronás alapítványát adja át a helybeli lelenczház egyesületnek, amelynek célja amenny is ezzel hasonló. A takarékpénztár igazgatósága egy szűkebb bizottságot küldött ki, hogy a kérelemre észre mondjon véleményét. — A bizottság Szepessy Antal vezérigazgató elnöklése alatt tárgyalta a megkeresést s kimondta, hogy ugyaz igazgatóságnak, mint a márczius hó 30-án tartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a tízezer koronás alapítványt bizonyos feltételek mellett adja ki a lelenczház-egyesületnek. Az alapítvány kamatait eddig a debreczeni egyesület kapta a szegények gyámoltására.

— **A távirat pontos kézbesítésének** szoros ellenőrzését felelte megnehezíti azon körülmény, hogy a közönség a táviratok átvétele alkalmával a kézbesítő levényekre csak ritkán írja rá a kézbesítés idejét. A közönség érdeke, hogy táviratát pontosan kapja meg, a táviratok pontos kézbesítését csakis s szigorú ellenőrzéssel lehet biztosítani. A posta- és távirat igazgatóság felhívja a közönséget, hogy a hivataloknak a táviratkézbesítés ellenőrzésére saját érdekében módot nyújtson, mit csekély fáradsággal megtehet, ha a táviratok átvétele alkalmával a kézbesítő levényekre a kézbesítés óráját és percét pontosan feljegyzi.

— **Férman a halálba.** Egész Debreczent megráztá az a szörnyű tragédia, amely tegnap délelőtti történt. *Tótkés* Lajos városi díjnok felesége, *Czermann* Piroksa, aki régóta szenvedett gyógyíthatatlan idegbetegségben, délelőtti kilencz órakor, mikor férje hivatalába ment, előbb három éves kis leányát, majd ötesztendősfia, az utóbbit nehezen és két lövéssel revolverrel agyonlőtte. Azután maga ellen fordította a gyilkos fegyvert s késszer a mellébe, egyszer pedig szájába lött. Mindhárom meghalt. A szerencsétlen asszony számos levelet hagyott hátra, mikből kitűnt, hogy cselekedetének oka az volt, mert érezte betegségének gyógyíthatatlanságát s nem akarta, hogy halála után mostoha-kézre kerüljenek gyermekei. A drámanak végső jelenete csütörtökön délután három órakor folyt le, amikor a Kistemplom előtt hatalmas, messzenyúló tömeg jelenlétében két gyászkocsi haladt csendesen. Az elsőben a két kis koporsó, a másodikban az anya. Nagy volt a részvét város-szerzte. Nyugodjanak békén.

— **Rabló cigánycsapat.** Egy csapat kőbor cigányt fogott el a lovas rendőrség a hortobágyi pusztán. A négy szekér teli füstös kőpő, boglyas, kőcosz hajú, hiányos ruházatu asszony és gyermek seregnek sok bámuója akadt a bünyűi osztály előtt, a hova a delutau folyamán megérkeztek. A hortobágyi pusztán, hol itt, hol ott ütötték fel sátorfájukat s megjelenésökkel veszélyeztették a tanyai lakosok élet és vagyon biztonságát. A lovas rendőrök már régen nyomukban jártak, de csak tegnap tudták elfogni a karavánt. A város istállójában adtak nekik éjjeli szállást, majd pedig kifolconcolják őket a város területéről.

SZÍNHÁZ.

(g. z.) **A vörös talár** vegyes hatást tett reánk. Én nagyon rajongok alapgondolatáért, mások hamisnak mondják azt. Yanetta is olyan felemás alak: művelt paraszta szony. Akik mégis tárgyilagosa, Vagretért bevölnek, ki legizazabb s legrekonzenvesebb alakja Brieux mester ez újabb művének. *Komjáthy* nagyon tetszett a fő nőszerepben. Játékának minden morzanata alapos tanulmányozásról és finom felfogóképességről tanuskodott. Sokat tapsolták kivül Komjáthyt és Barhárt. Odry, mint gyakran, gyöngéledett.

Komjáthy János nagyon megbecsült utolsó debreczeni szezonját: egymásután hozza a legújabb darabokat. Ha ez így történt volna tavaly is, azelőtt is, mi más lenne most a világ.

Lili. Reprize, de újdonság számba ment, a mit a telt ház s a kedves hangulat bizonyít. Hogy kitől áradt ki ez a gyönyörűséges jókedv

Hát tudjátok, volt egyszer egy ember. Ennek az embernek olyan szép asszony volt a felesége, hogy annál gyönyörűbbet még nem látott senki. Jó asszony is volt, szerette nagyon az urát is, meg a gyermekeit. Neki is négy szép gyermeke volt, úgy bizony. Az egyiknek olyan arany árga volt a haja, mint neked, Rózi, a másinak meg akkurátusan olyan volt a szeme, mint a tied, Sanyi. Az is úgy szeretett fecsegni, mint te. Láttátok volna, milyen jó gyermekek voltak azok. Soba sem sirtak, azután mindig csak örömet szereztek az anyjuknak.

Egyszer az történt, hogy a jó néni beteg lett. Tudjátok, kis gyermekeim, fájt a szíve azért, hogy az urának sokat kell dolgozni. Bizony a jó bácsika mindig az asztalnál ült, aztán irt, irt sokat, este is. Csak úgy kereshette meg a mindennapi kenyeret. Lássátok, azért kell megbecsülni azt a jó kenyeret, meg azokat a jó enni-valókat, mert azért megfárad, megdolgozik a jó apa.

De hogy egyik szótát a másikba ne öltsem, hát az asszony olyan beteg lett, hogy a kis faluból fel kellett vinni a nagy városba. Ott meg azt mondták a tudós doktor bácsik, hogy fürdőbe kell a néninek menni. Mert ott jobb a levegő, friss az ivóvíz. El is ment oda a néni, a bácsi kísérte odaig. Még azután is ott akart maradni, de a néni ke nem engedte. Azt mondta neki, menjen haza, dolgozni kell, hogy a kis gyermekeknek legyen mit enniök.

Haza is jött a jó bácsi s aztán várt, várt sokáig. Jött a sok levél egymásután, hogy a néni ke már sokkal jobban van, ne sokára hazajöhet. A bácsi várta, várta sokáig,

Itt elhallgatott az ember s tenyerébe baltja fejét, gondolkozni kezdett. A mult emlékei tödultak zürzavarosan emlékébe s szemeibe könyeket csaltak. A gyermekek, bámmenyire is kíváncsiak voltak a mese végére, nem mertek kérdezősködni. Látták, hogy az apjuk gondolkozik, láttak az arcára pergő könnyecsképeket s busan dugták össze kis fejcskékiket.

Az apjuk meg gondolkozott tovább, végig tekintett házassága történetén. Gyermekeinek saját élettörténetét mesélte el. Csakhogy az igazi sokkal fájdalmasabb.

A felesége nagyon szép asszony volt, az ész világ bámulta. Az ura meg bálványozta, imádta l-le egész hevével. De az asszony nem szerette őt viszont. Egy semmibázi, de sima, modern, hódító arczu férfi rabolta el tőle a felesége szerelmét.

Ő meg csak nézte a dolgot; gondolta, majd ráun szeretőjére az asszony. Nem tett neki soha szemrehányást egy szóval sem. Móg azt sem mutatta, hogy tudna valamit a dologról.

Az asszony tovább is élte világát kedvesével. Pedig már gyermekei is voltak. Négy kisangal, kettő fiu, kettő meg lány.

Egyszer az asszony kisirt szemmel jött haza a szeretőjétől. Azért sirt, mert kedvese azt mondta, hogy vegyen magához pénzt, aztán szökjenek meg együtt. Az asszony ellenkezett, de később a szerelme győzedelmeskedett hűségiesküjén.

Egy szép téli napon, karácsonyeste volt, a gyermekei karácsonyfa alatt állottak, mikor az asszonytól levél jött, hogy elszökött, hogy ne is keressék őt, mert úgy sem találják rá.

A felesége aztán elment a láztól. Ő kutatott utána. Rá is talált. De miko: az asszony pénze fogyni kezdett, kedvese mindig hidegebb lett hozzá. Végre, mikor már s mmi nem maradt a hazuról elhozott pénzből, a szeretője kikergette őt az utcára. Már tél volt, karácsony előtt néhány nappal. Az asszony olyongott s eljutott abba a városba, hol az ura lakott. Ott kőbo gott sokáig, de a szegényérzet nem engedte, hogy ura ajtajára könyörögni menjen.

Oh, ha most itt volna a felesége. Mit nem adna érte? Bocsa! atra készen várja, csak jöjné. Gyöngé, bátoratlan kopogtatás hallatszott az ajtón. Észre lehetett venni, hogy félén volt, a ki bebocsátásért esd. Az ember belső ösztöntől ragadtatva rohant az ajtóhoz s felnyitotta azt.

A felesége állott ott, sápadtan, megtörtén. Félénken rebegette:

— Megbocsáthat nekem, uram?

Az ember meg szilajon ragadta karjaiba s forró csókokkal borította el az arcát, az ajkát, a szemeit.

Aztán odavitté a gyermekeik elé s sorba csókolgattá velük az asszonyt. A gyermekek úgy örültek, ujjongtak az örömtől. Hevesen csókolgatták anyjukat. Az meg boldogan szoritotta őket magához.

Csak a Sanyi, ez az eleven, beszélni szerető gyerek szólt közbe:

— De hát, kedves apuska, a me e végét mondd el már!

Az ember diadalmasan nézett feleségére s boldogságtól reszket e mutatott rá:

— Itt a mese vége, gyerekek!

Gál Zoltán.

szt mindnyájan tudjuk. Soha olyan jónak nem láttuk *Komlóssi* Eumát, mint a Liliben. Nem is lehet felőle és játékaról többet mondanom. Különben mászor és más helyen bővebben is kifejtettem véleményemet az operett szerepek e királynőjéről s jeles személyesítéséről.

A svihákok, ez a 70-es évekbeli operett, melyet a Főv. Nyári színház műsoráról kerített le Komjáthy, sikert aratott. Ziehrer m. ziskája kelemes és fülbemászó. Legszebb s legjobb volt *Komlóssi*, akinek kiváló sikeréről, virágdományokkal való éarasztságáról legmélegebben írta a helyi és fővárosi lapok egyaránt. Taposlák Kállai Lujzát is.

A pillangó kisasszony. Belascó melodramájában drámai tehetségét ragyogtatta a m. ennivaló kis szubrettünk, Komlóssi, a ki tudvalevőleg színinövendék korában a drámai szakra készült előbb. Ennek a szegény; exotikus, komolyságával meglepő japán leányak az alakját olyan természetesen mutatta be nekünk, hogy ujjungunk minden szaván, együtt éreztünk vele egészen haláláig. Ez a csöndes vég, hervadó virághullás nagyon megérintette a szívünket. Gyönyörűen előadott énekszámai közül altatódalával ért el legnagyobb hatást. A többi szereplők kedvre és tudásra egyaránt, messze mögötte maradtak.

CSARNOK.

A kétféjű sas.

Csodálatosak műveid oh Isten!
Az értelem bámul, a szív imád!
Munkáid ellen oh hatalmas nincsen
Itt gáncsveitő, — nincs, ki lenne műbírád...

S mégis... merészel bennem ez az elme,
Melyből kikül a bátor gondolat, —
Reá mutatni, bölcs kezéd hol ejte
Hév munkaközben itt, ott foltokat...

A többi közt egy, — hódolat nevednek! —
Szívem a számon, hisz magyar vagyok! —
Ne róvd bűnömül igazam, szíveled meg: —
Egy folt van ott ép, hol műved ragyog...

Nézd! és ne vegyed tul zokon teremő!
A kétféjű sast... bölcsnek ez elég!
Mért csipkedi a nevetésre keltő
Nagy gyomru lény a huufaj szíverét!...

Egyik nyakát, hol széked Vindobona, —
Feléd mereszti; másikával itt,
Budapest ifju vállait nyomkodva,
Kapkodja a nép jobb falatjait.

Begyes ez, mért nem tölt, a hol a másik?!
Mért nem mered ez is fel, hol az áll?
Mily szép, ha Wienről trónusodra ásit,
E csodaszörny, mint éhnyomott sakáll!...

Csak ezt javítsd ki, ezt az egyet Isten!
Ha nagy művedet újra forgatod!
A többire szám, kifogásom nincsen;
Ez is azért báur, mert magyar vagyok...

Petrus János.

Az esernyők.

Írta: **Vadász Nándor.**

Langyos tavaszi est volt. (Ne tessék megjedni, nem akarok verset írni!) Bájós fiatal asszonyok és leányok lepték el a korszót s ibolyaillattal volt tele a levegő.

Belevegőttem a nyüzsgő emberáradatát a mint a csinos szöke meg barna fejcskék szemlétem, valami kalandon törtem a fejem

Hirtelen támadt zápor riasztott fel merengésemből. Pár perc múlva már néptelen lett az utca. Egy közelben lévő esernyőkereskedésbe menekültem a zuhogó zápor elől.

Csinos fiatal asszonyka ült a pénziárnál. Kecsesen bólintott, mikor beléptem.

Egy ötven év körüli vöröshaju, orru és nyakkendőjű ur szolgált ki.

Az eső az alatt folyton zuhogott s így jó alkalom kínálkozott, hogy beszélgetésbe bocsátkozzam a bájós pénztáros hölgygel.

Ennivaló teremtés volt. Mikor kinyilatkozattam neki, hogy boldog vagyok, hogy ide menekültem az eső elől, de azért az Adriai tengeren is átgázolnék egy csókjáért, elpirult s ijedten tekintett az egyik sarokba.

A vörös ur bizonyára a férje — állott ott, ki vasvillaszemekkel méregetett engem.

— Micsoda ennivaló asszonyka! — gondoltam magamban, mikor megindultam a nedves aszfalton. — Igazán kár annak a csuf vén embernek!

Egész éjjel nem bírtam a szemeimet behunyni. Iolyton előttem lebegett a bájós asszonyka selyem szöke hajával, ábrándos kék szemeivel.

Harmadnap újból felkerestem az esernyőkereskedést.

Szépem nem volt ott, ellenben a vöröshaju ur fogadott

Szerettem volna leütni a nyomorultat, mikor egy közönséges, másfél forintos paraplé 4 forint 50 krajczárért szózott a nyakamba.

S hozzá még milyen kárörvendő pofát vágott!

A kitartás és állhatatosság azonban a férfin egyik legszebb ékessége. Elég az hozzá, hogy mire tíz ernyő boldog tulajdonosának vallottam magamat, a bájós menyecske is előkerült.

És innen kezdődik az én boldogságom. Mindennap láhattam őt s mindennap egy esernyővel lettem gazdagabb. Szerelmi vallomásokról ugyan szó sem lehetett, mert a féltékeny tigris folyton körülünk ólálkodott, de azok a tekintetek, azok a szerelmes pillantások felérték nekem a legpoétikusabb vallomásokkal is

Csak az volt a kellemetlen, hogy minden pillantás egy esernyő árába került.

Az esernyőim meg napról-napra szaporodtak.

S még egy másik kellemetlen oldala is van a dolognak.

Egy esős délután megszólított a cselédem:

— Nem tudom, a nagyságos ur minek veszi azt a sok paraplé, mikor a nélkül indul el hazulról ilyen gyalázatos időben is.

Nem feleltem rá semmit, de másnap szemtanuja voltam, a mint a nyitott ablakon az egyik lakó felesége a karjára vette a gyermekét s rám mutatott.

— Látod, ott megy az esernyős bácsi.

Ugyanaznap délután egy orvos barátom látogatott meg.

Nem szenvedsz gyakran főfájásban? — kérdezte.

— De igen. Néha!

— Jó lenne hidegvizkurát tartanod.

Elhültem. Ugy látszik az a csacska szobaleány elbeszélte ernyővásárlásaimat s ezek most csendes boldognak tartanak engem.

Mikor a százhatvanhetedik ernyőt vásároltam, pokoli cszme fogamzott meg agyamban.

Már régebben észrevetttem ugyan, hogy a legfelső polczon — a hová természetesen csak létrával lehetett feljutni — egy ékes, sokszínű paraplé pompázik.

— Vegye le kérem azt a tarka ernyőt! — szoltam a féltékeny tigrishez.

— De kérem az gesztenyeárusoknak való.

— Nem baj, csak vegye le!

Felmászott az állvány tetejére, én meg észrevétlenül az asszonyka kezébe csuszattam egy levelet, a mit már hetek óta hordtam magamnál.

A levélben randevut kértem tőle.

Vége!

Izgatottan vártam a másnap estét. Alkonyodott. Repeső szívvel vártam a levélben kijelölt helyen.

Jó fél órai várakozás után homályos alakot pillantottam meg.

— Édes...! — suttogtam s a sötétben tapogatózva átőlelem a remegő asszonyt.

Halk sikolyt hallottam.

Ijedten léptem vissza s beleütköztem egy sötét alakba.

A férje... a vöröshaju volt.

A vér meghűlt ereimben.

Ez most engem elevenen megesz. S még egy komisz esernyő sincs nálam, a mivel védjem magamat.

Nem evett meg. Ellenkezőleg, mosolyogva csóválta fejét. — Ejnye, ejnye, gyerekek — mondta. — Milyen könnyelműek vagytok. Hát ha másvalaki talált volna jönni helyettem. Ej, ej! Már látom, milyen vak a szerelem. No ne köszönjétek; öleljétek meg egymást és legyetek boldogok!

— Szent Isten, — gondoltam magamban — a fájdalom elvette az esztét.

Na, semmi vonakodás, — sürgetett — öleljétek meg egymást!

— De uram, — hebegtem — mégis... a feleségét...

— Kinek a feleségéről beszél maga?

— Az önről.

— Megbolondult? Hisz az 15 eszten-deje, hogy meghalt.

— És önagsága...

— A Margit?... Félrebeszél maga?...

Hisz Margit a leányom!

Az ifju hölgy a keblemre borult.

Margit már azóta asszony — az én feleségem.

Az általam összevásárolt 167 darab esernyőt meg újra eladta az apósom.

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS. a Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet VI. évtársulatába való belépésre,

A tagok korlátolt felelőssége mellett alakult

„Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben“

1902-ik évi január 1-én, működésének és fennállásának V. évét tölti be s a már 1901. október 25-én megalakult VI-ik évtársulatát megkezdte működését.

Az elmul 5 év eredményei legjobbat igazolják, hogy az intézmény gazdasági közszükséglet pótol. 2000 tag 45000 törzsbetéttel 600,000 korona betét-tőkét gyűjtött össze szövetkeztünkénél és a hitelüzlet fokozatos fejlődése biztosítékot nyújt arra hogy a szövetkezet tagjai, betéteik után mint eddig is

6%-os kamatot

fognak az évtársulatok haszonrésze gyanánt kaphatni.

Bizalommal hívjuk fel Debreczen város és vidéke közönségét a

VI-ik évtársulatba való minél tömegesebb belépésre.

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben“

évtársulatának a vonát a tagok hetenként fizetendő törzsbetétei képezik.

Egy törzsbetét (10 kr.) 20 fillér, mely az igazság óráig által megszabott időben fizetendő be a szövetkezet pénztárába. A 4 év elteltével az évtársulat vagyona a tiszta jövedelemmel együtt a tagok között törzsbetéteik arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjait 6%-os kamattal, mellettel hitelnyújtással segítyezi s a kihitelezett összegek 4 év tartama alatt a heti befizetések által törleszthetők.

Köleszők nyújtnak a befizetett összegek 1/5-öd részéig bárkinek, továbbá jelzálogi biztosíték, személyi kezesség, értékpapírok, vagy ezüst- és aranyemű kézi zálogok ellenében.

Az igazgatóság határozata értelmében a már megalakult VI-ik évtársulat ujonnan belépő tagjai már most 1902. január hó 1-seje előtt is igényt tarthatnak betéteik nagyságához képest megszavazható kölcsönökre, a nélkül, hogy a f. év elmúlt hetéinek betétei ebből levonásba hozatnának, vagy a felek mulasztási illetékekkel terhelt tnének.

A „Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben“ a vidéki tagok heti befizetéseit megkönnyíti az Itál, pénz bérmentés beküldését postatakarékpénztári chequek útján teszi lehetővé,

A VI-ik évtársulatba való (további) iránt jelentkezők és aláírók a szövetkezet hivatalos helyiségében (Piac-utca 83. szám, Geréby-ház) 1901. november hó 1-től kezdődőleg teljesíthetők.

Kelt Debreczenben 1901. évi október hó 24-én

„Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet Debreczenben“:

Wesprémy Zoltán
elnök.

Dr. Freund Jenő
ig. zg. jegyző, jogtanácsos.

Rásó Gyula
kir. tan. alispán a szövetk. elnöke.

Katz Jakab
alelnök.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Árnyalati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota)

Magyar királyi Államvasutak.

Üzletvezetőség Debreczen.

30234
II. 1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Nyiregyháza állomásunkon tervezett 3 méter belső átmérőjű és víz alatti kotrással 11 méter mélységig sülyesztendő vízgyűjtő akna előállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben folyó évi december hó 28-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének titkárságánál benyújtandók. — Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok zárt borítékban küldendők be, mely külczimzése fölött „ajánlat a Nyiregyháza állomáson építendő kútakna munkáira“ felírással látandók el.

Bánatpénz fejében legkésőbb folyó évi december hó 27-en déli 12 óráig 300, azaz Háromszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az üzletvezetőség debreczeni gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető. Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

A teljesítendő munkákra vonatkozó tervrajz és zárt levél-minta az üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályában (Debreczen, Piacz-utca 18, II. emelet 19.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlat és az annak mellékletét képezendő költségcsámítás szövege megszerezhető.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közt szabadon választhasson.

Debreczen, 1901 december havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Bikszádi ásványviz árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál a Kútkelzelőség Bikszád (Sztarméregye).	BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet, mely egyedül a maga nemében, több birneves egyetemi orvostanár és birneves vidéki orvosok hatásánál fogva főlébe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légsőhurut, hangszalag-hurut, vérköpés ellen. — Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhánys, tudósucs-hurutnál és kezdődő gümörkóránál, továbbá Bikszádi víz alkalma- kitűnő eredményt értek el a zása által emészthetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epe- hólyagbántalommál, a belek renyhe működésén l, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny- és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.
A Bikszádi víz bérleje s a sztojkaí viz főelárúsítói: ALMER LAJOS és KÁROLY nagybányai lakosok.	
SZTOJKAI ásványvizet, mint Erdély gyógyját, nem hiába nevezték el magyar karisbadi viznek, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: idült gyomorbántalom, máj- és epehólyag, valamint epe- kőbajoknál, nemkülönben czukorbetegségnél alkalmazva, valóságos csodákat mű- vel, kitűnő hatásu a Sztojkaí ásványviz a lég- szer- vek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmak- nál is. — A Sztojkaí ásványviz dús szénsavtartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital, párját rit- kítja. A — Sztojkaí ásványviz hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bár- mely vidéken, annyiaval is inkább, mert hosszas állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengerentúli szállítást.	Sztojkaí ásványviz árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál a Forráskezelőség Sztojka u. p. Magyar-Lápos. (Szolnok-Dobokam.)

Ritka alkalom

kiváló magyar műveknek

rendkívül leszállított áron való beszerzésére!

RÁTH MÓR

köztudomás szerint több mint négy évtizeden
át száz és száz oly művel gazdagította iro-
dalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Fe-
rencz irodalmi kézikönyvében azt írja, hogy
azok

**irodalomtörténetünk legfényesebb
lapjain vannak megörökítve!**

A kiadót az aggkor árnyai nyugalomra
és arra intik, hogy kiadói tevékenységét
immár az elkerülhetetlen actualis és foly-
tatólagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát
kiadásai készleteinek tetemes és többnyire
valóban elévületlen becsű részét tetemesen
leszállított áron ajánlani fel a művelt könyv-
barátoknak, kulturális, nép és más nyilvános
könyvtáraknak, kaszinóknak, önképzőkö-
röknek stb. — Ezen művek jegyzéke, mely
a mai irodalmi túlproducció és hajszá áram-
latában is méltó a könyvbarátok figyelmére,
és mely számos ünnepi ajándékokra alkalmas
értékes műveket — első kiadásokban és oly
fényes diszkutésekben, a minők a könyv-
piaczra sohasem jutottak — is tartalmaz,
komoly reflektánsoknak bérmentve rendel-
kezésére áll.

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

Ez alkalommal ajánlom a közönség párt-
fogására

könyvkereskedésemet

i s, **1857-ben** az abszolutizmus
melyet legsötétebb germ-
nizáló éveiben annyi veszély és üldözés
között, mint **magyar nyelvű, de világ-irodalm-**
üzletet alapítottam. Ezen üzletem állandó
szállítója a nagy országos központi és szá-
mos vidéki könyvtárak és az ország minden
osztályu intelligenciájának jókaratávali,
bizalmával, sőt barátságával folyton dícsé-
kedhetik.

Sok évi szívélves viszony Páris, London,
Róma, Németország, ugy fővárosunk legelő-
kelőbb kiadóival, képessé teszi könyvkeres-
kedésemet a mai nagy concurrentiával is
megküzdni, ide értve a bel- és külföldi
antiquáriusokat is, ilykép jó lélekkel bizto-
síthatom a t. közönséget, hogy
minden irodalmi megbízás a legszolidab-
ban, legjutányosabban és a legszigorubb
telkiismeretességgel intéztetik el!

GYOMORBETEGEKNEK!

Mindazoknak, kik hűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, forró,
avagy nagyon hideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmódjuk által gyomorbetegeket, u. m.
gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalmak, nehéz emésztést vagy elnyál-
kásodást kaptak, ezennel egy kitűnő háziszser ajánlatik, melynek kiváló gyógyító ereje sok
év óta ki van próbálva. Ez az ösmeretes

emésztési és vértisztítószer, a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ez a növénybor kitűnő, gyógyhatásuaknak talált növényekből és jó
borból készül, erősíti és élénkíti az emésztési szerveket, anélkül
azonban, hogy hashajtószer lenne. A növénybor elhárítja a vér-
edények betegségeit, megtisztítja a vért minden romlott betegséget
okozó anyagoktól és elősegíti az egészséges vér újjákepződését.

A növénybor idején való használatánál, — a gyomorbajok nagyrészt már csirában
elfolytatnak. Nem szabadna késedelmelni, tehát ezt minden más erős maró hatású és az
egészségre ártalmas szerrel szemben előnyben részesíteni. Minden symptomák, u. m. fejfájás,
felbőfőzés, gyomorfájdalom, felfuódás, osszullét és hányás, melyek kronikus (régí)
gyomorbajoknál annál hevesebben lépnek fel, már egynehány szori ivás után elmaradnak.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, szorulás, kólika, szív-
dobogás, álomhiány, valamint vértolulások a májban, lépben
és ereken (hämorrhoidák) a növénybor használata által gyorsan és gyengéden elmulasztatnak.
A növénybor kitűnő szer az emésztés előmozdítására, erősíti az emésztési szervezetet és eltá-
volítja a gyomorból és belekből a használatlan anyagokat.

Soványság, vérhiány, halvány arczzsin,
elerőtlenedés nagyrészt a rossz emésztés, tökéletlen vérképződés és májbetegs-
gek következménye. Teljes étvágytalanság, ideges kimerült-
ség és rosszkedv, valamint gyakori főfájás és álmatlanság mellett az ilyen betegek
gyakran lassan elsorvadnak. A növénybor a meggyengült életerőnek új impulzust
ad, növénybor gerjeszti az étvágyat, javítja az emésztést és táplálkozást, gyorsítja az
anyacsorót, elősegíti a vérképződést, megnyugtítja a felizult idegeket, új erőt és életet köl-
csönöz a betegnek. — Számos elismerő és köszönőlevél igazolja ezt. — Növénybor kapható
1 fnt 50 kros és 2 fntos üvegekben a következő helyeken levő gyógytárakban: Debreczen,
Sámson, Hajdu Vámos-Pécs, Bagamér, Nagy-Léta, Hosszu-Pályi, Derecske, Konyár, Hajdu-
Szoboszló, Kaba, Földes, Nádudvar, Balmaz-Ujváros, Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Hadház, Bö-
köny, Balkány, Nyir-Adony, Szt-György-Ábrány, Ér-Mihályfalva, Székelyhid, Bihar-Diószeg,
Pocsaj, Kis-Marja, Berettyó-Ujfalva, Bihar-Torda, Nagy-Rábé, Nagy-Bajom, Püspök-Ladány,
Karczag, Egyek, Csege, Tisza Polgár, Hajdu-Nánás, Hajdu Dorog, Uj-Fehértó, Büd-Szt-
Mihály, Nyiregyháza, N.-Kálló, Kálló-Semjén, Mária-Pócs, Nyir-Bátor, Bogát, N.-Ecsed, Sza-
nizsló, Nagy-Károly, Tasnád, Csány, Margita, Szalárd, Bihar, Csatár, Püspöki, Mező-Keresz-
tes, Körös-Tarján, Berek-Böszörmény, Zsáka, Füzes-Gyarmat, Dévaványa Szeghalom, Csökmő,
Vészto, Okány, Zsadány, Mareziháza, Nagy-Szalonta, Nagy-Várad, valamint Magyarország
minden nagyobb és kisebb helységében, ugyszintén egész Ausztria-Magyarországban a
gyógyszertárakban.

A debreczeni gyógyszertárak 3 és több üvegeket eredeti áron küldenek Ausztria-
Magyarországban bárhova.

Utánzásoktól óvakodjunk.

Tessék határozottan kérni

Hubert Ullrich-féle növénybort.

Az én növényborom nem titkos szer, tartalomrészei a következők: Malagabor 450'0,
borszesz, 100'0, glicerin 100'0, vörösbör 240'0, Ebereschenedv 150 0, cseresznyelé 320'0,
Manna 30'0, Fonchel, Anis, Helénagyökér, amerikai erőgyökér, Enzian, kalmuszgyökér aa, 10'0.
Ezeket tessék összekeverni.